

Zet je gevel in de bloemetjes!

klimplanten voor de geveltuin, meer dan enkel sier

bloei en snoei, verzorging én ecologische meerwaarde

Niet-zelf hechtende klimplanten

Kamperfoelie (*Lonicera var.*)

Kamperfoelie verdraagt zowel zon als schaduw, maar halfschaduw is ideaal. Hoe meer zon, hoe meer bloesems. Kamperfoelie staat graag beschermt tegen een muur in vochtige, maar goed doorlatende en humusrijke grond. De ranken dienen geleid te worden langs gespannen draden, een houten rek of afrasteringsgaas.

Bloeit lang en overvloedig als hij op de juiste plaats staat. Er zijn verschillende soorten kamperfoelie, met bloesems in allerlei kleuren. De bloesems trekken nachtvlinders, zweefvliegen, bijtjes, ... aan. De bessen die na de bloei rijpen, zijn giftig voor de mens, maar vogels lusten ze wel.

Snoeien kan best half maart. Snoei te lange en oude takken flink terug, je wordt beloond met veel jonge scheuten en een overvloedige bloei.

Clematis of bosrank (*Clematis var.*)

Clematis of bosrank groeit graag tegen een muur in de volle zon, mits goede geleiding (draden, houten rek, gaasdraad) om te kunnen klimmen. De voet van de plant moet echter steeds beschaduwde of afgedekt blijven. Gebruik hiervoor lage planten, houtsnippers, een omgekeerde bloempot of een dakpan.

Bloeit naargelang de variëteit in mei/juli, met een nabloei in augustus/september, of vanaf juli tot eind september. De bloei is meestal zeer rijk. De bloesems leveren stuifmeel en nectar voor diverse insecten, die graag op bezoek komen.

Snoeien vanaf half tot eind maart. Vroegbloeiende variëteiten dienen weinig gesnoeid: enkel dood hout en oudere takken (3 jaar of ouder) verwijderen. Na het snoeien de jonge scheuten geleiden en aanbinden. Bij de late zomerbloeiers worden alle stengels tot 30 cm boven de grond teruggesnoeid.

Blauwereggen (*Wisteria floribunda*)

Blauwereggen is een prachtige, sterke klimmer met een uitbundige bloei. Er zijn zowel links- als rechtsom windende klimmers. Wisteria's houden van volle zon of halfschaduw met een zuidelijke of westelijke oriëntatie. De plant is winterhard en verdraagt droogte. In de herfst verkleuren de blaadjes goudgeel. Prachtig om over een pergola te laten groeien als natuurlijke parasol; het zonlicht wordt gefilterd door de bladeren en de bloemen hangen als trossen onder het bladerendek. Het is wel een snelle groeier die elke jaar enige snoei vereist. Hou blauwereggen bovendien in het oog, laat de ranken bijvoorbeeld nooit rond regenpijpen groeien, die worden stuk geknepen.

Bloeit met korte of gevulde bloemtrossen van wel een halve meter lang in blauw, wit of roze, naargelang de rassen. De rijke bloei verspreidt een heerlijk aroma en lokt bijen en vlinders. In de nazomer rijpen de fluweelachtige peulvruchten.

Snoeien is erg belangrijk bij deze plant, de bloei wordt er elk jaar alleen maar mooier en voller van! Snoei in juli/augustus de zijtakken van de blauwereggen terug tot ongeveer 40-50 centimeter van de hoofdtak. In het vroege voorjaar, rond januari/februari, kunnen vervolgens de zijtwijgen verder ingekort worden tot op 10-15 centimeter.

Passiebloem (*Passiflora*)

De bloemen van passiebloem zijn buitengewoon. De soort *Passiflora caerulea* is meest winterhard en bijna wintergroen, het blad blijft in zachte winters tot in december zitten. *Passiflora* heeft altijd steun nodig. Passiebloemen zijn afkomstig uit tropische streken. Zorg dus voor een zonnige en warme standplaats en bescherming wanneer het vriest en bij koude oostenwind. De plant vraagt een vruchtbare, goed doorlaatbare bodem.

Bloeit overvloedig met grote prachtige bloemen vanaf juni tot november. De bloemen verschijnen op de nieuwe takken die in het jaar zelf worden gevormd. Ze produceren veel nectar en stuifmeel waar vlinders, bijen, zweefvliegen en hommels op afkomen.

Snoeien om de stevige groei onder controle te houden gebeurt best in het voorjaar, na de laatste vorst. Verwijder dode en zwakke takken, dun alle takken die te dicht op of door elkaar groeien en snoei de zijstengels terug tot op enkele knoppen van de gesteltakken.

Klimrozen (*Rosa* variëteiten)

We onderscheiden grootbloemige en kleinbloemige klimrozen. Kies voor rassen die ongevoelig zijn voor meeldauw. Grootbloemige rassen hebben meestal stijve takken en zijn vaak geurend en doorbloeiend. Kleinbloemige klimrozen hebben soepele takken, zijn doorbloeiend en makkelijk te leiden. Klimrozen moeten steeds geleid worden. Bind de takken vast aan een hekwerk of aan stevige draden die op 10 cm afstand van de muur zijn gespannen.

Bloeit langdurig en heerlijk geurend, met een romantische uitstraling. Bloeiperiode afhankelijk van de hoeveelheid zon (liefst zoveel mogelijk), hoewel er ook soorten zijn die halfschaduw verdragen. Let wel: Alleen de enkelvoudig bloeiende, botanische rassen zijn vruchtbaar en lokken insecten. Rozen met dubbele bloeiwijzen zijn meestal niet vruchtbaar.

Snoeien van eenmalig bloeiende klimrozen gebeurt na de bloei, waarbij teruggesnoeid wordt tot op stevige jonge scheuten. Bij doorbloeiende klimrozen de verwelkte bloemtrossen wegnippen. Begin maart oude en dode takken wegsnoeien. Jonge scheuten waaivormig uitbuigen en aanbinden, om uitbundige bloei te krijgen.

Schijnaugurk of akebia (*Akebia quinata*)

Bladverliezende klimplant met fijne, slingerende ranken die zich rond hek- of draadwerk winden. Kan tot 8 meter hoog klimmen. Begin mei groeien jonge, frisse vijfdelige blaadjes aan de slanke ranken.

Bloeit in april-juni op tweejarig hout met paarsrode bloesems in lange trossen. De eerste bloemtrossen verschijnen voor de nieuwe bladeren ontluiken en geuren erg delicaat. De vrouwelijke bloemen zitten onderaan de trossen, de mannelijke bovenaan. Bij een zachte lente kan de bloei overvloedig zijn. Ze lokken vooral kleine insectensoorten en vlinders.

Snoeien gebeurt na de bloei, terugsnoeien om te voorkomen dat het een warboel van takken wordt. Alle zijscheuten halveren. Indien nodig de plant insnoeien tot 150 cm van de grond. Hou er rekening mee er dan in het volgende jaar weinig of geen bloei zal zijn.

Sterjasmijn of Toscaanse jasmijn (*Trachelospermum jasminoides*)

Sterjasmijn is een groenblijvende, bladhoudende klimmer die graag zonnig en beschut staat. Deze klimplant is gematigd winterhard, bij vorst best de bodem afdekken. Sterjasmijn kan bij zeer lage temperaturen bevroren, maar loopt daarna in het voorjaar terug uit. De plant ontwikkelt slanke ranken die steun zoeken en zich eromheen draaien. Na de beperkte jeugdgroei, haalt de plant wel tot 100 cm per jaar, om uiteindelijk zo'n 6 meter hoog te worden. Verlangt voedselrijke grond, van maart tot september maandelijks een kleine hoeveelheid compost geven.

Bloeit de hele zomer met heerlijk geurende, stervormige witte bloempjes, die in hangende trossen bijeen staan. Vlinders en andere insecten komen er nectar zoeken.

Snoeien is niet noodzakelijk. In functie van gewenste hoogte- en breedtegroei kan de plant eventueel in het voorjaar wat gesnoeid worden.

Zelf hechtende klimplanten

Klimhortensia (*Hydrangea anomala* 'Petiolaris')

Klimhortensia stelt weinig eisen: deze klimplant verdraagt goed schaduw en groeit zelfs op noordelijk georiënteerde muren. Elke grondsoort is geschikt, als het maar niet te droog wordt (zo nodig regelmatig begieten). De struik is bladverliezend en redelijk winterhard. Aanvankelijk groeit de klimhortensia vrij langzaam, maar vanaf een meter hoogte gaat het sneller. De soort is zelfhechtend met kleine hechtwortels die de muren niet kunnen schaden. Anderzijds wordt de opgroeiende struik best wat geleid met enkele steunpunten om bij stevige wind niet te vallen. Goed om weten is immers dat de klimhortensia zich, zonder muur of hekken om tegen te groeien, gaat gedragen als een bodembedekker.

Bloeit met grote witte bloemschermen van juni tot begin september. Enkel de kleine bloempjes op het scherm bezitten nectar en stuifmeel, en trekken veel diverse insecten aan. De verdroogde bloemschermen blijven 's winters zeer decoratief.

Snoeien in de nazomer, na de bloei (september). De klimhortensia bloeit op het eenjarige hout van de zijscheuten. Takken die van de muur weg groeien best snoeien.

Klimop (*Hedera helix*)

Klimop is de beste zelfhechtende klimmer en behoeft geen steun om tegen een muur op te klimmen. De plant is onze enige streekeigen klimplant die volledig wintergroen is. Klimop zorgt het jaar door voor een natuurlijke toets langs de straat. Het is een stevige groeier waarbij de twijgen zich tussen dakgoten of pannen wringen. Klimop dan ook enigszins een woekergedrag en moet bijgevolg binnen beheerbare grenzen gehouden worden.

Bloeit pas in de zomer, de vruchten rijpen kort voor de winter. Op die manier voorziet klimop in een vers winterrantsoen voor de vogels, wanneer de andere bessen opgegeten zijn. Enkel de niet-hechtende ranken die weggroeien van de verticale hoofdstengels en niet-gelobde blaadjes krijgen, kunnen bloesems en bessen ontwikkelen.

Snoeien gebeurt het hele jaar door, ook in de winter (op vorstvrije dagen). Wees streng en snoei scheuten weg van plekken waar ze beter niet kunnen groeien: op schilderwerk, bij ramen, onder dakranden, nabij buizen en leidingen.

Wilde wingerd (*Parthenocissus quinquefolia*)

De vijflobbige bladeren van wilde wingerd vervelen nooit: een purperen tint in de lente, mat groen in de zomer, dieprood tot oranje in de herfst. Het is een zelfhechtende, bladverliezende en krachtige klimplant. Deze klimplant kan wel twintig meter lang worden en zo hele muren of schuttingen bedekken. Wingerd groeit het liefst op goed doorlaatbare, humusrijke grond, maar is verder weinig veeleisend. De plant kan gedijen in standplaatsen met volle zon, halfschaduw tot zelfs volledige schaduw en is winterhard en droogtetolerant.

Bloeit van mei tot juli, met onopvallende, vaak onder de bladeren verscholen, groenwitte bloempjes. Later in de herfst verschijnen kleine, blauwzwarte besjes, precies kleine druifjes. De kleine bloempjes lokken tal van bijen, zweefvliegen, ... terwijl de besjes interessant zijn voor vogels.

Snoeien is vooral nodig om de plant in toom te houden en kan het hele jaar door gebeuren. Voorkom dat de plantenstengels doorgroeien over glas en hout, of achter buizen, dakranden of op daken gaan avonturieren.

Voor meer informatie kan men terecht bij de groendienst van Stad Ieper.

Contact:

Stedelijke Groendienst, Rijselsepoort 4, 8900 Ieper;

T: 057/239 530; M: groendienst@ieper.be.